

TÜRKİYE'NİN GENÇLERİ

GENÇ TÜRKİYE FORUMU ÇALIŞTAY SERİSİ-4

TÜRKİYE'NİN GENÇLERİ

GENÇ TÜRKİYE FORUMU ÇALIŞTAY SERİSİ-4

Gençlerin Yükseköğretim Algısı

Proje Koordinatörleri:

Kürşat Karaca
Mustafa Alkan

Çalıştay Koordinatörü:

Dr. Ahmet Özdiñ

Çalıştay Moderatörleri:

Mesut Emre Balcı (Genel Moderatör)
Neslihan Hocoaođlu
Muhammed Fatih Eren
Ömer Faruk Otacı
Muhammed Çiftçi
Abdussamed Akan
Elif Türkay
Emrah Seyyar
Fatih Yađmur
Hacer Yılmaz
Hasan Yađdıran
Adnan Menderes Aydın
Fatih Muhammed Çakmak
İbrahim Sami Camcı
Kerem İkbal Uludađ
Muhammed Taha Özdemir
Muhammed Yasir Okumuş
Cem Furkan Bakırcı

Çalıştay Asistanı:

Zeynep Taşkın

Türkiye Gençlik STK'ları Platformu tarafından Türkiye genelinde yedi bölgede düzenlenecek olan Genç Türkiye Forumu etkinliğinin dördüncüsü 17 Aralık 2022 tarihinde Samsun ilinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye genelinde NUTS 2'ye göre 26 ilde 15-25 yaş aralığındaki 2473 genç üzerinde yapılan araştırma sonucunda “**Gençlerin Yükseköğretim Algısı**” analiz edilmiştir.

Yapılan anket çalışması neticesinde Karadeniz Bölgesinde yer alan; Amasya, Artvin, Bartın, Bayburt, Bolu, Düzce, Giresun, Gümüşhane, Çorum, Karabük, Kastamonu, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Tokat, Trabzon ve Zonguldak illerinden 18-25 yaş aralığında bulunan gençlerden başvurular alınmıştır. Yapılan başvurular arasından ön değerlendirme süreciyle belirlenen konu ile ilgili ve/veya bilgili 300'ün üzerinde genç belirlenmiştir. Başvurusu onaylanan gençlerin katılımı ile **17 Aralık 2022** tarihinde Samsun ilinde **Genç Türkiye Forumu Karadeniz Bölgesi Çalıştayı** gerçekleştirilmiştir.

20 farklı masada gerçekleştirilen çalıştay, her masada alanında uzman **moderatör** ve **raportör** eşliğinde raporlama yapılarak gerçekleştirilmiştir. Çalıştay; **Sorun Tespit, Analiz** ve **Çözüm** olmak üzere üç oturum başlığında gerçekleşmiştir. Sağlıklı bir analiz için masalardaki katılımcılar **rastlantısal** olarak yerleştirilmiştir.

Yapılan anket çalışmasının soru ve sonuçları gençler ile paylaşılarak belirlenen konu üzerinde **sorun tespit, analiz** ve **çözüm** önerileri sunmaları istenmiştir. Moderatörlerin yönlendirmesi ile masadaki her bireye **eşit söz hakkı** ve **fikrini savunma fırsatı** verilmiştir. Eşit haklarda **özgür** olarak kendisini ifade eden bireyler tespit ettikleri ve analiz ettikleri sorunlara yine birlikte çözüm önerileri sunmuşlardır.

Çalıştayda Ele Alınan Temel Konular

Çalıştayda Ele Alınan Temel Konular

- Uygulamalı Dersler
- Eğitimde Kalite
- İstihdam
- Tercih Bilinci
- Lisans Diploması
- Akademik Personel
- Harf Notu Bilgisi
- Meslek Liseleri
- Öğretmen Değerlendirme
- Dil Durumu
- Online Sosyallik,
- Offline Asosyallik
- Ders Materyallerinin Temini
- Ulaşım
- Formasyon
- Sosyal Faaliyetler
- Beslenme
- Barınma
- Maddi Durum
- Yabancı Öğrenci
- Staj
- Sağlık

Uygulamalı Dersler

Uygulamalı Dersler

Ülkemizdeki üniversite müfredatında bulunan uygulamalı dersler **teknik yetersizliklerden** dolayı teorik hale gelerek verimsizleşmektedir. İçerik ve eğitim kalitesi olarak öğrencileri olumsuz etkileyen bu durumu; **materyal, öğretim görevlisi ve laboratuvar eksikliği** gibi sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Öğretim görevlisinin ders içi müfredata uygunluğu ve konuya hakimiyeti eğitim kalitesini yakından etkilemektedir.

Üniversite bünyesinde bulunan bölümler için yeterli sayıda öğretim görevlisi temin edilmeli ve düzenli olarak denetlenmelidir. **Otomasyon sistemleri kısıyolları** (öğrenci memnuniyet anketi) geliştirilerek kullanımı yaygınlaştırılmalıdır. Üniversite **laboratuvarları** ders içeriğine uygun hale getirilmeli ve mevcut teknolojiye uyumlu olmalıdır. Laboratuvarda **çalışır durumda** bulunan cihazlar öğrenci sayısı ile orantılı olmalıdır. Test ve deney kitleri öğrencilere yeterli sayıda temin edilmelidir. **Sanayi ve üniversite iş birlikleri** artırılmalıdır. Saniye ile iç içe ders ve uygulamalar yapılarak öğrencinin **sektörel bilgisi** artırılmalıdır.

Eğitimde Kalite

Eğitimde Kalite

Ülkemizde neredeyse her şehirde en az iki üniversite olması şehirlerdeki sosyo ekonomik gelişimi desteklemektedir. Öğrencilerin bulunduğu şehirlerde tüketim oranının artması ve sosyal gereksinimler bölgeyi kalkındırma etkisi ile ticari gelişimi desteklemektedir. Bazı bölümlere tercih sayısı az olduğu için mevcut öğrenciler dersten bırakılarak sirkülasyon devam ettirilmektedir. Eğitim kurumu yerine binalaşma şekli olarak yaygınlaştırılan üniversiteler eğitici kimlik yerine öğrencilerin **zaman, enerji** ve **para** kaybetmesine sebep olmaktadır.

Kaliteli bir eğitim için YÖK tarafından, **uygun koşulları sağlamayan kurumların** fakülte ve bölüm açmasına onay verilmemesi gerekmektedir. Yeterli sayıda dersliği, öğretim görevlisi ve laboratuvarı bulunmayan bölüm ve okullara yaptırım uygulanmalıdır. Bu durumun önüne geçilmesi için verimli bir değerlendirme sistemi getirilmelidir. Bunun yanı sıra her ilde üniversite olması **gençlere kendi şehrinde okuma fırsatı** (fırsat eşitliği) sağlamaktadır.

İstihdam

İstihdam

Eğitimli bir nesil yetiştirilmesi kapsamında niceliğe (öğrenci sayısı) vurgu yapılırken **niteliğin göz ardı edilmesi** sonucunda mezunların alan bilgisinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Mezunlar iş bulma sürecinde yetersiz cv ve alanda tecrübesizliğinden kaynaklı sorunlar yaşamaktadır. Türkiye’de yüksek öğrenim, **işsizliği erteleme** olarak işlev görür hale gelmiştir. Bölümler, kontenjan sayısına ulaşmak için herhangi bir puan sınırı (baraj puanı) olmaksızın tercih yapan son adaya kadar değerlendirerek öğrenci yerleştirilmektedir. Bu durum sınıfın biliş düzeyini ve başarı kıstasını düşürmektedir. Bilgisiz çok sayıda mezun ve az sayıda iş alanı olduğu için istihdam oranı düşmektedir. Özellikle yeni mezun adayların yaşadığı en büyük sorun **“En az beş yıl iş deneyimi ve alan(saha) bilgisi olan”** şeklinde oluşan ilanlar arasında **yeni mezun bireyler** otomatik olarak devre dışı kalmaktadır.

Sanayi ve üniversite iş birliği ile uygulamalı staj ve alan eğitimleri ile öğrenci sektöre hazırlanmalıdır. Zorunlu **staj süreleri uzatılarak** son döneme alınmalı, öğrencilerin kurumlarla iletişimi sağlanmalıdır. **Mesleki yeterlilik, gelişim programları** oluşturulmalı ve öğrencilere alan tecrübesi kazandırılmalıdır. Mezuniyet sonrası saha da iş alanı olmayan alanlarda fakülte ve bölüm açılmamalıdır. Bölümü tercih etmeden kişilerin bölüm hakkında yeterli bilgiye sahip olması için tanıtım programları ve kariyer günleri düzenlenmelidir. Kişiler bilinçli tercihe yönlendirilmeli ve eğitim hayatı boyunca mentör desteği almalıdır. Üniversite kontenjanlarını sınıfların kapasitesine uygun hale getirmek, baraj puanını geri getirmek ve yükseltmek, yeterli akademik personel olmayan bölümlerin kapatılması gerekmektedir.

Tercih Bilinci

Tercih Bilinci

12 yıllık zorunlu eğitim yasasıyla birlikte bireylerde ve öğretmenlerde olan **görevi (zoraki) tamamlama dürtüsü** alınan eğitimin kalitesini düşürmektedir. Bilinçsiz bir şekilde orta öğrenimini tamamlayan bireyler eğitim hayatlarına devam etmek için gerekli motivasyona sahip değiller. Üniversiteye giriş sınavı sonucuna göre tercihlerini yönlendiren gençler, **sadece kazanmak** için bilinçsiz tercihler yapmaktadır.

İlköğretim ve ortaöğretimde mesleki rehberlik çalışmalarının niteliklerinin artırılması gerekmektedir. Okullarda bulunan **psikolojik danışman sayısı** artırılmalı ve okullarda **mesleki rehberlik eğitimlerinin** verilmesi gerekmektedir. Endüstri ve teknik meslek liselerini tercih edecek öğrenciler için **ön çalışma** ve **bilgilendirme eğitimleri** verilmelidir. Özellikle seçkin üniversiteler ve bölümler için kontenjan sınırlaması getirilmeli ve kişiler ön elemenden geçirilmelidir. Alanda kabiliyet sahibi nitelikli kişilerin sayısı artırılarak istihdamdaki orantısızlık azaltılmalıdır.

Aile baskısı ve çevreden gelen olumsuzluklar kişileri yanlış yönlendirmektedir. Özellikle sınav döneminde birey, aile ve çevresine psikolojik destekler verilmelidir. Öğrenciler kişilik tiplerine göre tercih yapmalıdır. İş durumu ve maaşa göre tercih yapmak, memnuniyetsiz öğrenciler ve iş insanları oluşturmaktadır. Üniversite sınavının ardından tercih merkezlerinde forum konseptli olan her bölümün **3'lü heyeti (okuyan, yeni mezun ve mesleğinde kıdemli)** olmalı ve kişilere tercih öncesi bilgilendirme yapılmalıdır.

Lisans Diploması

Lisans Diploması

Ortaöğretim, açık öğretim, ön lisans mezunları ve herhangi bir sertifika eğitim programını tamamlayan kişilerin **lisans mezunları** ile **denk sayılarak** işyeri açması ve hizmet verebilmesi bazı meslekler (*psikoloji, sosyoloji, beslenme danışmanlığı vb.*) için **haksızlık** oluşturmaktadır. Ortaöğretim ve ön lisans KPSS ile yüksek sayıda memur alımı yapılması lisans mezunlarının **kontenjanını düşürmektedir**.

Haksız rekabetin önüne geçmek için **diploma puanı derecelendirmesi** yapılmalı, mezuniyet durumu ve sertifika veren kurumların puan türleri ve meslek tanımları **farklı** olmalıdır. İşe alım sırasında kişiler mülakata tabi tutulmalı ve motivasyon ön planda tutulmalıdır. KPSS ortaöğretim ve ön lisans sınavı ile atanan kişilerin **maaş** ve **rütbe** lisans mezunları ile aralarında belirgin farklar olmalıdır. Kurumlar maddi kaynaklara dayanarak diploma vermemeli, bu durum **YÖK** ve **MEB** tarafından denetlenmelidir.

Akademik Personel

Akademik Personel

Ülkemizde akademik kariyer arka planda tutulduğu için yeterli sayıda alanında yetkin akademik personel bulunmamaktadır. Yeterli sayıda **yetkin personeli** olmayan üniversitelerde derslere **alanın uzmanı** olan eğitmen yerine benzer alanda çalışan eğitmenler tercih edilmektedir. Üniversitenin **bütçesi** düşünülerek yapılan bu faaliyet **kalitesiz eğitimin** temel sebebidir. **Eğitmen**, ders öncesi çalışabildiği içerik kadarıyla aktarım yapabilmekte bu durum kaliteli bir eğitim-öğretim için **yetersiz kalmaktadır**.

Bölgümlere ana dersler için alanında uzman akademik personel bulundurma zorunluluğu getirilmelidir. Akademiye gereken **önem** ve **teşbihler verilerek** kaliteli **akademisyenler** yetiştirilmelidir. Öğrenciler ile **temas eden** akademisyenlerin **denetlenmesi** ve **seviyelerine uygun** derslere girmesi gerekmektedir. Akademiye **uzmanlaşma** ve **yan dal** imkanları geliştirilmelidir.

Harf Notu Bilgisi

Harf Notu Bilgisi

Üniversitenin **konumu, teknik yeterlilikleri** ve **eğitmen kalitesi** öğrencilerin derslerdeki başarısını etkilemektedir. **Yaz okulu, bütünleme sınavı, harf notu** ve **ders geçme durumu** üniversitenin (**eğitmenin**) **inisiyatifindedir**. Bazen eğitmenler, **hırs** ve **ego** tatmini için öğrencilere zor durumlar yaşatmaktadır. Öğrencileri parasal ve maddesel bir unsur olarak gördükleri için **devamlılığı önemli** olmaktadır. Yeteri kadar kaliteli olmayan eğitim kurumlarından haksız bir şekilde yüksek notlarla mezun olan kişilerin **kaliteli okullarda ortalama notlarla mezun** olan kişilerden daha yüksek diploma puanına sahip olması **haksız sonuçlar** doğurmaktadır.

Yaz okulu ve bütünleme sınavları **zorunlu** hale gelmeli veya tamamen kaldırılmalıdır. Öğrenim **bursu** alan öğrencilerin ders durumu sebebiyle **krediye** dönüşümü engellenmelidir. **Tek ders** sınavı **üç derse kadar** çıkarılmalıdır. Dersten kalma oranları incelenerek **bilinçli öğrenci bırakma** durumunun **önüne geçilmelidir**. Tüm üniversitelerde geçerli olacak bir **harf notu sistemi** veya **çan sistemi** olmalıdır.

Meslek Liseleri

Meslek Liseleri

Başarılı olan öğrencilerin mesleki gelişimlerini **destekleme amacıyla** oluşturulan meslek liseleri, **müfredat** dersleri ile **mesleki uygulama** derslerinin orantılı dağılımının olduğu bir yapıya sahiptir. Ülkemizde ise (başarısız) puan olan, eğitim hayatına devam etmek istemeyen veya kaliteli bir lise kazanamayan öğrencilerin **son çare olarak sığındıkları** kurumlar haline gelmiştir. Zamanında getirilen **katsayı kanunu** gibi yaptırımlarla kalitesi ve itibarı düşürülen meslek liseleri her geçen gün **olumsuz senaryolara** ev sahipliği yapmaktadır.

Bu durumun önüne geçebilmek adına değerlendirme puanı, giriş sınavı ve mülakat gibi kaliteyi ön planda tutan eleme sistemleri getirilmelidir. Meslek liselerinin müfredatına **teorik temel bilimler** ve **alan dersleri** eklenmelidir.

Meslek liselerinden mezun olanlar için lisans sınavı ve eğitimi için düzenlemeler getirilmelidir. İnsanlarda oluşan olumsuz algının kırılması için kamu spotu ve reklamlar yapılmalıdır. Meslek liselerin programları ve öğretmenleri daha kaliteli hale getirilmelidir.

Öğretmen Değerlendirme

Öğretmen Değerlendirme

Öğretmenlerin atandıktan sonra stabil olması gelişen teknoloji ve eğitim **müfredatına ayak uyduramaması** büyük bir sorunu meydana getirmektedir. Bazı konu ve uygulama etkinliklerinin atlayarak ve **geçştirilerek anlatılması** büyük bir açıklığa sebebiyet vermektedir. Atama durumu, tatil oranı ve maaş için öğretmenlik mesleğini seçen kişilerin **fıtratları** eğitici kimliğe uygun olmadığı için bu durum öğrencilere **olumsuz yansımaktadır**. Bazı öğretmenler güne mesai doldurma olarak yaklaştığında bu durum verimsiz bir eğitime sebep olmaktadır.

Öğretmenler için **kariyer merkezleri** kurularak sürekli kendilerini **geliştirmeleri** ve çocuklarla özellikle gençlerle iletişimde **ortak dili** bulmaları sağlanmalıdır. **Müfredat ile üniversiteye giriş sınavı** uyumlu hale getirilmelidir. Öğretmenlerin daha **vizyoner** ve **eğitici** bir kimliğe bürünmesi sağlanmalıdır. Öğretmen akademisi programı ile öğretmenler **eğitimin** ve **aktifliğin** içerisinde olmalıdır.

Dil Durumu

Dil Durumu

Yeni düzenlemelere göre ilkokul ikinci sınıftan itibaren zorunlu olarak okullarda İngilizce eğitimi verilmektedir. Öğrencilerin gramer üzerine kurulu bir dil eğitimi alması sonucunda dil öğrenim durumunda ve seviyelerinde hiç ilerleme kaydedilmemiştir. Pratik derslerden ziyade teorik dersler olduğu için **sürekli dersler tekrarlamakta** ve ilerleme yaşanmamaktadır. Türkçe sondan eklemeli ve karışık bir dil olduğu için kalıpları yıkmamız ve bize göre kuralsız dillere aşına olmamız zorlaşmaktadır. Üniversite çağına kadar bir öğrenci 11 yıllık dil eğitimi almakta ama dil seviyesi A1-A2 arasında olduğu gözlemlenmektedir. Bazı üniversiteler de İngilizce hazırlık zorunlu olarak verilmektedir. Hazırlık eğitiminin ardından B1 seviyesi gözlemlenmektedir. Öğrencilerin özel dil kurslarından destek alarak dil eğitimi tamamlamaları gerekmektedir. Bu durumda maddi olarak öğrenciyi zorlamaktadır.

Dil eğitimi müfredatı düzenlenmeli ve uygulamalı konuşma (speaking) dersleri getirilmelidir. İngilizce öğretmenleri, kurumlarda yürürlükte olan sınavlara (**YDS, yökdil**) uygun eğitimler düzenlenmelidir. İngilizce atölyeleri ve karşılıklı konuşma oturumları yapılmalıdır. Erasmus, yurt dışı staj programları ve **Work and Travel** yaygınlaştırılmalıdır. Dil eğitimi almak isteyen öğrencilere **maddi ve manevi destekler** verilmelidir. Bilinçsiz alınan hazırlık eğitimi, süreç içerisinde unutulmakta bu olumsuz durumun önüne geçmek için hazırlık eğitimi olan dil eğitimi eğitim öncesi değil de 4 yıllık eğitim sonrası verilmesi öğrenciyi mesleğe ve sektöre daha iyi hazırlayacağı düşünülmektedir.

Online Sosyallik, Offline Asosyallik

Online Sosyallik, Offline Asosyallik

Pandemi döneminin etkisiyle online platformlarda ders dinleme, muhabbet etme ve sosyalleşme yaygın hale geldiği için öğrenciler sosyal hayatlarında zorluk yaşamaktadır. Özellikle online dokümanlar kişileri ezber mantığı ile algıda seçiciliğe ve adaptasyon sorununa sürüklemektedir. Bazı akademisyenler sadece online dokümanlarla (slayt) ders işlediği için öğrenciler teorik eğitimi bile yetersiz bir şekilde almaktadır.

YÖK tarafından **online derslerin denetlenmesi** gerekmektedir. Ders içerikleri incelenmeli ve online **dokümanlar öğrencilerle ders öncesi paylaşılmalıdır**. Öğrenci başarısı ön planda tutulmalıdır.

Ders Materyallerinin Temini

Ders Materyallerinin Temini

Uygulamalı derslerde ve teorik derslerde gerekli olan materyallerin çok yüksek miktarlarda olduğu için öğrenciler temin ederken zorluk yaşamaktadır. Kırtasiye ürünleri ve fotokopi ücretleri de fazla olduğu için temini zorlaşmaktadır. Kişisel ihtiyaçlarını karşılamayan öğrencilerin derse adapte olması zorlaşmaktadır.

Ders içi **materyallerin temini konusunda öğrencilere destek olunmalıdır**. Eğitim öğretim döneminin başında öğrencilere kırtasiye yardımı yapılmalıdır. Okul kantin ve kütüphanelerinde fotokopi için indirim uygulanmalıdır. Öğrencilerin alt dönemleri ve üst dönemleri ile **kitap alışverişi yapabileceği platformlar hayata geçirilebilir**. Özellikle öğretim görevlileri öğrencilere kitap konusunda destek olmalıdır.

Ulaşım

Ulaşım

Şehir içi ve şehir dışı ulaşım fiyatları öğrencileri zorlamaktadır. Özel halk otobüsleri ve dolmuşlar öğrenci olan bölgelerde haksız fiyat artışı yapmaktadır.

Üniversite içi bisiklet ulaşımı yaygınlaştırılmalı ve **rektörlük** bununla ilgili destekler vermelidir. Öğrenci yurtları ve fakülteler arasında ring seferleri düzenlenmelidir. Şehirler arası biletlerde özellikle sınav ve dönem sonları **haksız fiyat artışlarının önüne geçecek** yaptırımlar yapılmalıdır.

Formasyon

Formasyon

Eğitim fakülteleri dışında eğitim gören ve đretmen olmak isteyen öğrencilerin alması gereken pedagojik formasyon eğitiminin ücretli olarak verilmesi, bazı üniversitelerde verilmemesi pek çok đretmen adayını mağdur etmektedir. Bu durum **potansiyel istihdam imkanlarını kısıtlamaktadır**. Özellikle **fen, edebiyat ve sağlık fakültelerinin ders müfredatına pedagojik formasyon eklenmelidir**.

Sosyal Faaliyetler

Sosyal Faaliyetler

Üniversiteler bünyesinde kurulan öğrenci kulüplerine yeterli desteğin ve önemin verilmemesi oldukça önemli bir sorundur. SKS bünyesinde kulüpler için kullanılması gereken döner sermaye payının çok az bir kısmı kulüplere verilmektedir. Yapılması planlanan etkinlik ve gezilerde öğrencileri ertelemekte ve destek sağlanmamaktadır. Özellikle Anadolu'da bulunan üniversitelerde sosyal ve kültürel faaliyet eksikliği yaşanmaktadır.

Çözümü olarak üniversite ve SKS daire başkanlığının bütçe ve faaliyetleri incelenmelidir. Teşvik primleri verilmelidir. **Yapılan çalışmalar incelenmeli ve öğrencilerin istekleri öncelenmelidir.** Ön planda öğrenci odağı olan faaliyetler yapılmalıdır.

Beslenme

Beslenme

Öğrenim hayatı boyunca gençler yeteri kadar beslenemediklerini ifade etmektedir. Yurt ve okul yemekhanelerinde yeteri çeşit ve besleyiciliği bulunmayan ürünlerin fahiş fiyatlara satıldığını dile getirmektedirler. KYK kantin ve yemekhaneleri erken kapanması, özellikle ikinci öğretim olarak eğitim gören öğrencilerin beslenme kalitesinin düşmesine sebep olmaktadır. Restoran ve kafelerden paket servisle yemek getirmelerde de sınırlama olması beslenmeye engel olmaktadır.

Yurt yemekhanelerinin denetimi **ani ve daha sık** yapılmalıdır. Yemek şirketlerinin her sene değişmesi ile **rekabet ortamı olacak ve yemek kalitesi artacaktır**. Eski yemek sistemine geri dönmeli ve yemeklerde çok çeşitliliğin geri getirilmesi gerekmektedir.

Barınma

Barınma

KYK tarafından sağlanan **barınma desteğinde** kura sistemi olmadığı için **adaletsiz** bir dağılım olduğu düşünülmektedir. Maddi imkansızlıkları olan kişilere öncelik verilmediği için gerçekten ihtiyacı olan gençler bu fırsattan yeteri kadar faydalanamamaktadır. Aynı zamanda pek çok ilde **öğrenci sayısına** göre **yetersiz** yurt sayısı olduğu için öğrenciler özel yurtlar, vakıf yurtları ve öğrenci evlerine yönelmektedir. Bu durumda enflasyondan dolayı **maddi** olarak öğrencileri zorlamaktadır. Ön lisans öğrencileri de bu süreçte **mağdur olmakta** ve KYK imkanlarından faydalanamamaktadır.

Özel yurtlardaki fahiş fiyat artışının önüne geçilerek düzenli denetlenmelidir. Yurt dağılımındaki **kriterler gözden geçirilmeli** ve **adil** (*eğer adil ise şeffaf olarak aktarılmalıdır*) olunmalıdır. Şehirlerdeki öğrenci sayısına paralel olarak yeterli kontenjana sahip yurt açılmalıdır. **Yurtsal dönüşüm projesi** hayata geçirilerek daha kaliteli kurumlar oluşturulmalıdır. **Ön lisans öğrencilerine ayrı** kontenjan verilmeli ve onlarda KYK yurtlarından faydalanmalıdır.

Maddi Durum

Maddi Durum

Maddi imkanları kısıtlı olan kişiler için çeşitli **burs** ve **kredi destekleri** mevcuttur. Lakin **burs dağılımında** kura sistemi olmadığı için **adaletsiz** bir dağılım olduğu düşünülmektedir. Başta çevremizdeki insanlar üzerinde yapılan gözleme göre maddi durumu iyi insanlara bile çıkarken **gerçekten ihtiyacı olan kişiler** bu imkândan yararlanamamaktadır. Genellikle geri ödemeli kredi çıkmakta, bu durum kişiyi mezuniyet sonrası tedirgin etmekte ve zorlamaktadır.

Öncelik olarak kişilerin **maddi durumu** baz alınarak yapılan bir sistem hayata geçirilmelidir. **Şeffaf** olarak daha **adil** ve **hızlı** bir sistem hayata geçirilmelidir. Sonuçlar yurt hizmeti ile eş zamanlı olarak açıklanmalı ve bu hizmetten faydalanacak öğrenci sayısı artırılmalıdır.

Yabancı Öğrenci

Yabancı Öğrenci

Ülke olarak uzun süredir yaşanan göçmen sorunu yükseköğretimi de yakından ilgilendirmektedir. Ülkemizdeki sınav sisteminden farklı ve daha basit sınavlar ile düşük puanlarla iyi kurumlara yerleşmektedirler. Vatandaşının yerleşmesi gereken kontenjanlar yabancılar tarafından kullanılmaktadır. Kontenjan doldurma ve akran iletişimini zorlaştıran bu durum öğrencinin motivasyonunu düşürmektedir. Kültürel diplomasi, para akışı ve daha pek çok konu ile bağlantılı bu durum eğitim kalitesini düşürmektedir.

Yabancı öğrenciler için **kontenjan kısıtlaması** getirilmelidir. Mesleğe yönelik uygulama sınavları olmalı ve bölüme mülakat ile öğrenci kabul edilmelidir. Yabancı ve yerli öğrencilerin kontenjan ve ders içerikleri ayrı olmalı ve karma eğitim olmamalıdır.

Staj

Staj

Birçok bölümde zorunlu olan staj dönemi öğrenciler için oldukça zorlu geçmektedir. Staj yeri bulma konusunda özellikle mühendislik öğrencileri çok sorun yaşamaktadır. Zorunlu staj dönemini tamamlamayan öğrenciler mezun olmamaktadır. Staj yeri yetersizliği pek çok bölümde yaşanmaktadır. Staj yeri bulamayan öğrenci stres altında kalmakta ve ders başarısı düşmektedir. Staj döneminde pek çok kurum öğrenciye **staj ücretini vermemektedir.**

Staj yapılan kurumlarda yöneticilerin eğitimsiz olması ve **stajyer üzerinde mobbing** uygulaması kişileri manipüle etmektedir. Stajyer öğrenciler özellikle **özel sektörden korkmakta ve memur olmak için çalışmaktadır.** Bu durum ülkemizde ticaretin gelişmesinin ve ARGE faaliyetlerinin körelmesine sebep olmaktadır.

Üniversiteler staj kurumları ile anlaşmalı ve öğrenci staj yeri arama sorunu ile uğraşmamalıdır. Özel sektör, akademi ve devlet kurumlarını deneyerek kişinin çalışma hayatına nasıl devam etmek istediğinin belirlendiği **staj akademisi** programı düzenlenmelidir. Programa eğitim kurumları, devlet kurumları, özel sektör ve öğrenciler destek vermelidir. Stajyer arayan kurumlar ve stajyeri arayan öğrenciyi buluşturan bir sistem geliştirilmesi ve **mentörler** tarafından denetlenmesi gerekmektedir. Stajyer alan kurumlar devlet tarafından desteklenerek stajyerler **için yemek, yol ve staj ücreti** verilmelidir. **Belirli sayıda** (15+) çalışmanı olan kurumlar için **stajyer zorunluluğu** getirilmelidir.

Sağlık

Sağlık

Yurt - okul ortamında yeteri kadar sağlıklı beslenemeyen öğrencilerde metabolik rahatsızlıklar ve bağışıklık düşüklüğü gözlemlenmektedir. Okul ve yurtlarda hijyenik ortamlar sağlanamadığı için bağışıklık sistemi düşük olan kişiler çabuk hasta olmaktadır. Öğrencilerin ikametgah adresleri okudukları illerde olmadığı için sağlık merkezleri ve sağlık ocağı sisteminden yararlanamamaktadır. Şehir hastaneleri genellikle şehir merkezlerinden uzak olduğu için öğrenciler ulaşım konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar. Hastanelerdeki ulaşım zorluğuna ek olarak randevu almanın zorluğu ve yoğunluk sebebiyle öğrenciler mağduriyet yaşamaktadır.

Öğrenciler için daha hijyenik okul ve yurt imkanları sağlanmalıdır. Yurtlarda bulunan toplu tuvalet, lavabo ve banyolar odalara alınmalı ve kişiler bireysel olarak daha az sayıda kişiyle kullanılmalıdır. Yurtlarda kalan kişiler için düzenli **enfeksiyon taraması** yapılmalıdır. Yurtlarda **sağlık personeli** veya **görevlisi** bulunmalıdır. Okul ve yurt yemekhaneleri için sağlıklı ve bağışıklığı yükseltici **besin takviyeleri** bulunan menüler oluşturulmalıdır. Sağlık ocağı sistemlerini öğrenciler için daha kullanışlı hale getirecek sistemler geliştirilmelidir. **İkametgah taşıma sorunu** çözülmeli ve sadece öğrencilerin kullanımı için aile hekimi tayin edilmelidir. Öğrenci sayısının yoğun olduğu fakültelere **revir sistemi** aktifleştirilmelidir.

GENÇ TÜRKİYE
F O R U M U

TÜRKİYE'NİN
GENÇLERİ

GENÇ TÜRKİYE FORUMU ÇALIŞTAY SERİSİ-4